Het debat in de aula (B2 · NT2 Dutch B2)

Tekst / Transcript

Elk jaar organiseerde de universiteit een groot debat over een maatschappelijk thema, en dit keer ging het over technologie en werk. De aula zat vol studenten, docenten en een paar journalisten die hoopten op een pittige avond. Aan de linkerkant zat een bekende hoogleraar die al dertig jaar over dit onderwerp publiceerde. Tegenover hem stond Lena, een studente van tweeëntwintig, die nog nooit voor zo'n publiek had gesproken. Niemand in de zaal verwachtte dat zij het gesprek zou domineren.

De hoogleraar begon rustig en zelfverzekerd. Hij sprak over de industriële revolutie, over statistieken en over lange termijn. Volgens hem was er geen enkele reden tot paniek, want elke nieuwe technologie had uiteindelijk meer banen opgeleverd dan ze had vernietigd. De zaal knikte beleefd mee. Toen kreeg Lena het woord, en ze nam even de tijd om haar aantekeningen recht te leggen. Ze zei dat de vergelijking met vroeger niet opging, omdat hedendaagse systemen ook denkwerk overnemen, en niet alleen spierkracht.

Het publiek werd stiller. Lena vertelde over een onderzoek waaruit bleek dat sollicitatiesoftware bepaalde namen consequent lager beoordeelde. Die vooringenomenheid zat volgens haar niet in de machine zelf, maar in de gegevens waarmee ze getraind was. Ze legde uit hoe zo'n fout zich razendsnel vermenigvuldigt zodra duizenden bedrijven hetzelfde programma gebruiken. De hoogleraar luisterde met gefronste wenkbrauwen. Hij noemde haar voorbeeld interessant, maar te beperkt om algemene conclusies uit te trekken.

Daarna durfde Lena zijn hele uitgangspunt te uitdagen. Ze vroeg hem waarom hij aannam dat de toekomst op het verleden zou lijken. Het werd een ongemakkelijk moment, want de zaal voelde dat de vraag raak was. De hoogleraar antwoordde langzaam en koos zijn woorden zorgvuldig. Hij gaf toe dat er onzekerheid bestond, maar hield vol dat angst een slechte raadgever is. Een journalist op de eerste rij schreef driftig mee, want hij rook een verhaal. De discussie die volgde was scherp maar respectvol, en het viel iedereen op dat de twee sprekers elkaar als gelijkwaardig behandelden, ondanks het enorme verschil in leeftijd en ervaring.

De volgende ochtend stond het debat in twee kranten. Een van de artikelen sprak zelfs over een controverse rond het gebruik van algoritmes bij sollicitaties. Op sociale media werd dagenlang doorgepraat, soms verstandig, soms minder. Lena kreeg mailtjes van bedrijven, van onderzoekers en van boze anonieme accounts. Ze vond het allemaal nogal veel. Toch schreef ze in haar dagboek dat ze zich zelden zo levend had gevoeld. De hoogleraar stuurde haar een kort briefje waarin hij het gesprek uitdagend maar zeer waardevol noemde, en hij nodigde haar uit om samen een artikel te schrijven. Dat aanbod nam ze zonder aarzelen aan.

Try our 6-step method for free and make these words stick.

Listen to this episode online: https://course.interactivelessons.nl/local/podcast/episode.php?id=28492

Start this course for free: https://course.interactivelessons.nl/mod/quiz/view.php?id=1972